

2009

**STAATSBLAD
VAN DE
REPUBLIEK SURINAME**

No. 34

WET van 21 maart 2009, houdende nadere wijziging van het Wetboek van Strafrecht (G.B. 1911 no. 1, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2006 no. 42).

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat - in verband met de uitbreiding van zelfbescherming door burgers - het nodig is het Wetboek van Strafrecht (G.B.1911 no.1, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2006 no. 42) nader te wijzigen;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

ARTIKEL I

In het Wetboek van Strafrecht (G.B.1911 no.1, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2006 no. 42) wordt in artikel 66 na het tweede lid een nieuw derde lid toegevoegd, luidende als volgt:

De verdediging als bedoeld in lid 1 van dit artikel wordt voorondersteld een noodzakelijke verdediging te zijn in geval van gewelddadige verstoring van de huisvrede door wederrechtelijk binnendringen of wederrechtelijk vertoeven in de woning, op het erf in de onmiddellijke nabijheid van de woning of in het besloten lokaal, tenzij uit het terzake ingesteld onderzoek het tegendeel blijkt.

ARTIKEL II

1. Deze wet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
2. Zij treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
3. De Minister van Justitie en Politie is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de 21ste maart 2009

R. R. VENETIAAN

Uitgegeven te Paramaribo, de 17^e april 2009
De Minister van Binnenlandse Zaken,

M.S.H. HASSANKHAN

WET van 21 maart 2009, houdende nadere wijziging van het Wetboek van Strafrecht (G.B. 1911 no. 1, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2006 no. 42).

MEMORIE VAN TOELICHTING

De geweldpleging tegen burgers in het land neemt steeds gewelddadigere vormen aan. In het bijzonder die gevallen, waar criminelen de woning c.q. een erf in de onmiddellijke nabijheid van de woning of het besloten lokaal binnentreden, waarna de bewoners ernstig worden mishandeld en vervolgens op brute wijze van kostbare bezittingen worden beroofd, baart de samenleving ernstige zorgen.

Uit de modus operandi van de tot nog toe gepleegde berovingen kan worden gesteld dat de criminelen niet terug deinzen om woningen c.q. erven of besloten lokalen te betreden, juist op het moment wanneer de rechthebbende bewoner zich in die woning of dat besloten lokaal bevindt. Deze criminelen zijn dan ook bewapend met vuistvuurwapens, jachtgeweren met afgezaagde loop en elk ander voorwerp welk geschikt kan zijn om iemand letsel toe te brengen. Als gevolg van het feit dat er een directe confrontatie plaatsvindt tussen de criminelen en de ter plekke rechtmatige aanwezigen worden laatstgenoemden blootgesteld aan dermate ernstige geweldpleging, dat er zelfs gevaar voor eigen leven te duchten is.

Als gevolg van deze verharding van de criminaliteit voelen steeds meer burgers zich onveilig in hun eigen woning en wordt de behoefte steeds groter om zichzelf tegen deze ernstige vorm van criminaliteit te beschermen.

In het huidige Wetboek van Strafrecht zijn in artikel 66 noodweer en noodweerexces als strafuitsluitingsgronden geregeld, waarbij iemand die een feit begaat niet strafbaar is indien dat feit geboden was door de noodzakelijke verdediging van eigen of eens anders lijf, eerbaarheid of goed tegen ogenblikkelijke wederrechtelijke aanranding.

Hiernaast is in artikel 186 strafbaar gesteld degene die in een woning of in een bij een woning behorend erf, hetzij in het besloten lokaal of erf, bij een ander in gebruik of aan een ander toebehorend, wederrechtelijk binnendringt of, wederrechtelijk aldaar vertoevende, zich niet op de vordering van of vanwege de rechthebbende aanstonds verwijdert.

Het betreft in deze het zogenaamde huisvredebreuk artikel. Het accent in deze twee artikelen wordt gelegd op de zelfverdediging van een persoon of van zijn persoonlijke eigendommen.

Gesteld moet worden dat er in het Wetboek van Strafrecht een aantal bepalingen is dat de rechthebbende beschermen tegen daders die wederrechtelijk inbreuk maken op zijn eigendomsrechten. Als voorbeeld moge dienen de artikelen 370, 371 en 372.

Echter wordt de samenleving steeds weer opgeschrikt door de verruwing van de criminaliteit, waarbij burgers in hun woning slachtoffers worden van brute roofovervallen en aan hen ernstig lichamelijke en geestelijk letsel wordt toegebracht.

Reden waarom de behoefte in de samenleving bestaat om het mogelijk te maken dat burgers zichzelf beschermen.

Conform de huidige geldende wettelijke regelingen zou de burger, in geval hij zichzelf tegen een indringer beschermt, een beroep kunnen doen op noodweer(exces). Uit de praktijk blijkt echter dat wanneer een burger zichzelf of zijn goederen verdedigt hij in beginsel ook als verdachte wordt aangemerkt. De vraag is dan of de zelfverdediging in zo een situatie gerechtvaardigd is. Met andere woorden dient de vraag te worden beantwoord of er inderdaad sprake is van een situatie, waarin men zich als burger binnen de wettelijke grenzen mag verdedigen, zonder dat de burger zich vervolgens als dader in plaats van slachtoffer van een strafbaar feit moet verantwoorden.

Bewust van zijn verantwoordelijkheid en gelet op de grondwettelijke bescherming van het woonrecht in artikel 17 van de Grondwet, heeft de wetgever gemeend als gevolg van dit nieuw onmaatschappelijk verschijnsel de mogelijkheid te bekijken om de zelfbescherming van burgers wettelijk uit te breiden.

Na onderzoek is gebleken dat middels aanpassing van artikel 66 er een wettelijke basis aan burgers kan worden geboden om zichzelf binnen de grenzen van de wet te beschermen in gevallen waar zij of andere aanwezigen het slachtoffer worden of dreigen te worden van een ernstig strafbaar feit. De onderhavige wet regelt dan ook een uitbreiding van zelfbescherming. Deze uitbreiding betreft gevallen waarin *“een noodzakelijke verdediging als gevolg van gewelddadige verstoring van de huisvrede door wederrechtelijk binnendringen of wederrechtelijk vertoeven in de woning, op het erf in de onmiddellijke nabijheid van de woning of in het besloten lokaal”* nodig is.

De uitbreiding is dan een zogenaamde combinatie van de artikelen noodweer(exces) en huisvredebreuk, waarbij de verdediging geacht wordt noodzakelijk te zijn, indien de aanranding plaatsvindt in of in de onmiddellijke nabijheid van de woning of in het besloten lokaal. Belangrijk hierbij is dat de noodweer niet meer aannemelijk behoeft te worden gemaakt, doch verondersteld wordt te bestaan.

Kortom moet gesteld worden dat de wetgever middels deze wet beoogt de burgers een waarborg te bieden om zichzelf te beschermen tegen ongewenste indringers in hun meest persoonlijke omgeving. Dit betekent echter niet dat de burger een vrijbrief heeft om zich onbegrensd te verdedigen. Als voorbeeld kan de volgende situatie worden aangehaald, waarbij een inbreker die opgemerkt is door de rechtmatige bewoner zich uit de voeten maakt waardoor er geen sprake meer is van dreiging van aanranding van de burger en/of diens goederen. Daarbij is het toepassen van geweld dan ook uitgesloten, en dient de opsporing overgelaten te worden aan de politie.

Duidelijkheidshalve wordt benadrukt dat zelfbescherming door de burger alleen mogelijk is in de volgende plaatsen, te weten: in de woning, op het erf in de onmiddellijke nabijheid van de woning of in het besloten lokaal. De zelfbescherming wordt geacht rechtvaardig te zijn behoudens gevallen waarin het tegendeel blijkt.

Het tegendeel kan alleen blijken voorzover door het Openbaar Ministerie en ter terechtzitting onderzoek wordt gedaan. Daartoe zullen in geval van artikel 66 lid 3 bij het Openbaar Ministerie en ter terechtzitting alle gevallen onderzocht moeten worden of voldaan is aan de voorwaarden welke ten grondslag liggen aan noodweer(exces). Voorzover uit het onderzoek blijkt dat niet is voldaan aan de voorwaarden voor noodweer dan wel noodweerexces, dan wordt de persoon, die heeft beweerd in noodweer dan wel in noodweerexces te hebben gehandeld in een situatie als bedoeld in artikel 66 lid 3, alsnog volledig strafrechtelijk verantwoordelijk gesteld voor de door hem gepleegde handeling. Het Openbaar Ministerie maakt het resultaat van het onderzoek bekend aan de belanghebbende als genoemd in artikel 4 van het Wetboek van Strafvordering.

Ingeval het Openbaar Ministerie niet tot onderzoek overgaat, kan de belanghebbende ingevolge artikel 4 van het Wetboek van Strafvordering daarover beklag doen bij het Hof van Justitie. In dit geval kan het Hof van Justitie de Procureur-Generaal opdragen hieromtrent verslag te doen en voorts bevelen dat de vervolging alsnog wordt ingesteld of voortgezet.

Onder de werking van deze wet valt slechts dat deel van het erf welke gelegen is in de onmiddellijke nabijheid van de woning. Hierbij wordt bedoeld een dusdanige afstand tot de woning dat er gesproken kan worden van een inbreuk op de persoonlijke ruimte van de burger. Het is van belang om deze ruimte onder de werking van deze wet te brengen, omdat het deze ruimte is die wordt gebruikt om het huis gewelddadig binnen te dringen of gewelddadig in het huis te vertoeven. Van deze ruimte wordt gebruik gemaakt om bijvoorbeeld ramen en deuren inclusief hun beveiliging open te breken.

Om te voorkomen dat inzake de rechtspositie van het erf of dat deel van het erf, welke onmiddellijk aan de woning is gelegen (bijvoorbeeld: het erf of dat deel van het erf dat onmiddellijk aan de woning is gelegen behoort toe aan een andere woning of de woning grenst onmiddellijk aan de straat ...etc.) er onduidelijkheid is met betrekking tot de toepasselijkheid van deze wet, wordt hierbij benadrukt dat het niet van belang is wie de rechthebbende is van dat deel van het erf, welke onmiddellijk aan de woning is gelegen.

De functie die dat deel van het erf, welke is gelegen in de onmiddellijke nabijheid van de woning vervult, in het kader van de gewelddadige binnendringing in de woning of gewelddadig vertoeven in de woning is hierbij van belang. Het betreft dus dat deel van het erf dat noodzakelijk is om de woning (gewelddadig) binnen te dringen. Om een beroep te kunnen doen op deze wet moet er ook hier sprake zijn van een handeling gepleegd in noodweer tegen een gewelddadige aanranding. Gedacht wordt aan gewelddadige handelingen, zoals het kapotmaken van bijvoorbeeld ramen en deuren en dus niet het enkel aldaar aanwezig zijn.

In een situatie, waarbij een woning onmiddellijk aan een straat grenst, wordt dat deel van de straat dat onmiddellijk aan de woning grenst, als "erf in de onmiddellijke nabijheid van de woning" beschouwd indien dat gebruikt wordt om de woning binnen te dringen (functionaliteit). Benadrukt wordt dat artikel 66 lid 3 alleen van toepassing is in het besloten lokaal en niet op het erf dat gelegen is aan het besloten lokaal.

Paramaribo, 21 maart 2009,

R. R. VENETIAAN

